

Julkista 10.4. klo 9.00

Teksti: Katariina Rönöqvist

Kuvat: Teija Soini

Tuotantotalouden inhimilliset tekijät

Oulun yliopiston tuotantotalouden tutkimusyksikössä on tutkitusti hyvä meininki. Yksikön tsemppaava kilpailuhenkisyys tuo myös tulosta. TEK ja TFIF jakavat yksikölle Uranuurtajat -palkinnon.

Joka kuukauden toisena tiistaina Oulun yliopiston tuotantotalouden tutkimusyksikkö kokoontuu aamupalalle. Kaikki 48 työntekijää on kutsuttu. Kahvin kylkiäisenä käydään läpi ajankohtaisia asioita ja juhlistetaan yhteisiä saavutuksia, esimerkiksi tutkimustuloksia tai onnistumisia opetuksessa.

– Pois saa jäädä, jos on pakollisia menoja, mutta kaikki kyllä pyrkivät osallistumaan, koska koko päivä rakentuu yhteiselle tekemiselle erilaisissa osioissa ja kokoonpanoissa, sanoo yksikön johtaja, professori **Harri Haapasalo**.

– Nämä ovat *semi-mandatory*, mutta osallistumisprosentti on kuitenkin varsin korkea, hän lisää tyytyväisenä.

Yksikkö aloitti yhteiset aamupalat korona-aikaan virtuaalisena. Tapa on jäänyt, mutta nyt aamiainen kokoaa porukan läsnätilaisuuteen. Haapasalon mukaan yhteiset aamupalat ovat "hiton hyvä keksintö". Jos yksikössä on jokin päätettävä asia, yksikön johto kysyy koko henkilöstön mielipidettä aamiaisella. Tavoitteena on saada päätettävään asiaan laaja tietopohja, erilaisia näkökulmia ja sitouttaa henkilöstöä.

– Kymmenen vuotta sitten aloimme kuunnella tarkemmalla korvalla, mitä työyhteisö kaipaa. Läpinäkyvyyttä päätöksentekoon ja tiedottamiseen on koko ajan toivottu lisää ja olemme pyrkineet sitä lisäämään, Haapasalo perustelee kuukausitapaamisia.

– Aamupala on kohtuuhyvä motivaattori tulla ajoissa, lisää väitöskirjatutkija **Laura Kauppinen** hymyillen.

Teekkarihenkiä tsemppiä

Työelämäprofessori **Kari-Pekka Heikkinen** kertoo, että Oulun yliopiston tutkimusyksiköistä tuotantotaloudella on parhaimpia työtyytyväisyys- ja hyvinvointituloksia. Helmikuussa 2024 julkaistujen tulosten mukaan yksikön kokonaistulos oli 4,43/5. Suomalaisen yliopistojen keskiarvo oli 3,87.

Harri Haapasalon mukaan avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisäksi työtyytyväisyyttä parantavat osallistaminen, vastuun antaminen ja tasapuolisuus.

– Yhteistyötä ei kielletä, muotoilee väitöskirjatutkija **Nina Jackson**.

Hän iloitsee, että tuotantotalouden yksikössä esimerkiksi kilpailuasetelma ei estä työskentelyä yhdessä. Yksikössä korostetaan tiimityötä.

Heikkisen mukaan yksikössä kannustetaan akateemiseen autonomiaan. Jokaisella on mahdollisuus oman työn suunnitteluun ja sen toteutukseen löytyy vapausasteita.

– Jokainen on tärkeä ja yksilöä kunnioitetaan. Yksikössämme korostetaan työn merkityksellisyyttä, haastetaan oppimiseen ja kannustetaan yhteistyöhön.

Heikkisen mukaan yksikössä on kilpailuhenkistä porukkaa, mutta kilpailua ei käydä verisesti vaan teekkarihenkisellä tsemppaamisella. Tuotantotaloudesta valmistuneiden diplomi-insinöörien ja tohtorien määrä on kasvanut, samoin vertaisarvioitujen tutkimusjulkaisujen ja niiden keräämien viittausten. Myös yksikön keräämä tutkimus- ja kehitysrahoitus on lisääntynyt etenkin viimeisen viiden vuoden aikana. Tuotantotalouden tutkinto-ohjelmalle on myönnetty kansainväliset ASIIN- ja EUR-ACE-akkreditoinnit osoituksena koulutustoiminnan laadukkuudesta.

– Yksilöiden tai tutkimusryhmien välillä ei ole negatiivista kilpailua. Yksikkömme on kannustava ja olen saanut tukea kollegoiltani. Myös työn ja vapaa-ajan tasapaino toimii, väitöskirjatutkija **Pukar Kunwar** sanoo.

Haapasalo ja Heikkinen kertovat, että tuotantotalouden yksikössä on monimuotoisuutta ja monialaisuutta. Henkilökunnasta noin 15 prosenttia on ulkomaalaistaustaisia ja väitöskirjatutkijoina on ollut diplomi-insinöörien lisäksi muun muassa humanisteja ja kauppatieteilijöitä. Nina Jackson on kasvatustieteiden maisteri.

Johtaja näyttää suunnan

Oulun yliopisto antoi Harri Haapasalolle ja tuotantotalouden tutkimusyksikölle viime syksynä tunnustuksen yliopiston arvon ”onnistumme yhdessä” esimerkillisestä toteuttamisesta.

– Johtamisella on merkittävä rooli. Sillä rakennetaan kulttuuri ja normit, mikä on ok ja mikä ei. Suunnannäyttäjää tarvitaan ja Harri on onnistunut hyvin, suorastaan erinomaisesti, Heikkinen kehuu kollegaansa.

TEKin ja TFiFin Uranuurtajat-palkintoraati toivoo, että yksikkö inspiroi muitakin organisaatioita pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen työyhteisön kehittämiseen. Mitä oppeja heillä olisi jakaa?

– Kunnioita ja kuuntele muita. On myös hyvä uskaltaa kertoa omista toiveista ja tarpeista. Toinen työyhteisö ei voi suoraan sanoa toiselle, miten he saavat hyvän meiningin. Ihmisten tulee luoda kulttuuri yhdessä, Jackson sanoo.

Lisätietoja: Harri Haapasalo, tutkimusyksikön johtaja, harri.haapasalo@oulu.fi

Uranuurtajat nostaa esiin upeaa tiimityötä

TEKin ja TFiF:n Uranuurtajat-palkinto myönnetään tekniikan alan työyhteisölle tai tiimille, jonka toiminnassa korostuu erityisen vahva yhdessä tekemisen henki. Palkinnon saamisen perusteita ovat muun muassa yhteisöllisyys, avoimuus, monimuotoisuus, inkluusio ja kannustava työkuulttuuri, jotka yhdistyvät tulokselliseen tekemiseen. Myös aivan uudenlaiset ja tulokselliset tiimityön tekemisen tavat voivat olla perusteena palkitsemiselle.

Voittajan valitsi ansioituneista tekniikan ja luonnontieteiden ammattilaisista koostuva raati, jonka puheenjohtajana toimi Inklusiiv-organisaation perustaja ja entinen Slushin pääkuraattori **Katja Toropainen**.

”Tutkimusyksikön pitkäjänteisestä toiminnan kehittämisestä on seurannut konkreettisia tuloksia, kuten henkilöstön matala stressitaso ja korkea työtyytyväisyys. Tämän lisäksi

palkittava taho panostaa selvästi ja konkreettisesti muun muassa opiskelijoiden ja kansainvälisten osaajien mukaan ottamiseen ja integrointiin. Kokonaisuudessaan nousi myös selkeästi esille, että työ ja teemat nähdään jatkuvan kehittämisen ja oppimisen näkökulmasta”, Toropainen kuvailee.

Palkintosumma on 5 000 euroa.

Haku ensi vuoden ITU-palkintoihin aukeaa marraskuussa 2025.

Lue lisää: www.tek.fi/uranuurtajat

Tekniikan akateemiset TEK on diplomi-insinöörien, arkkitehtien ja vastaavan tekniikan tai luonnontieteen yliopistokoulutuksen saaneiden tai näitä aloja opiskelevien ammattijärjestö.

Tekniska Föreningen i Finland TFIF on ainoa Suomessa toimiva ruotsinkielisten diplomi-insinöörien, arkkitehtien sekä näiden alojen opiskelijoiden järjestö.